

δύναμις τῆς μνήμης ἐξασθενεῖ, συνεπέρανε δὲ τοῦτο ἐκ τῆς πείρας, ἣν ἔλαβεν ἐκ περιπτώσεων ἐν αἷς ἐφήρμυρσεν ἰδίᾳς αὐτοῦ δοκιμάς, αὗται π. γ. συνίσταντο εἰς τὸ νὰ ἐπιδεικνύη εἰς τὸς ἀσθενεῖς ἀντικείμενα τινὰ καὶ νὰ ἐρωτᾷ αὐτοὺς φαντασιώδη ὀνόματα δι' ἐν ἑκάστων τῶν ἀντικειμένων τούτων. Ἐν πάσει περιπτώσει ὁ ἀσθενὴς ἐκίνει τὴν κεφαλὴν του, ἀλλ' ὅταν ὁ ἱατρὸς ἀνέφερεν ἐπὶ τέλους τὸ ἀληθὲς ὄνομα ἐλάμβανεν ὡς ἀπάντησιν νεῦμα συγκαταθέσεως. "Ἄλλο ζήτημα διαφιλονεικούμενον ἐπίσης περὶ τῆς ἀφασίας, εἶναι, ἐὰν ἡ γλῶσσα πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς διεξοδὸς διὰ τὴν σκέψιν ἢ ὡς ἀπαραίτητον μέρος τῆς σκέψεως. Οἱ ψυχολόγοι διίσχυρίζονται ὅτι ἰδέα καὶ γλῶσσα εἶναι τὸ αὐτὸ, καὶ ὁμῶς βλέπομεν ὅτι ἡ ἀφασία δὲν ἐπιφέρει τὴν ἀπώλειαν τῶν ἰδεῶν. "Ἀνθρώποι ἀναρρώσαντες ἐξ ἀφασίας ὀλίγα δυστυχῶς εἶπον περὶ τοῦ σημείου τούτου ἐὰν δηλ. ἡ σκέψις δύναται νὰ διεξαχθῇ ἄνευ λέξεων, εἰ καὶ ἀρκετὰ ἄλλα ἐξεφράσθησαν περὶ τῶν ὅσα ὑπέστησαν ἐνὸς μὲν διετελοῦν ἀσθενεῖς. Κατὰ τὸ 1772 ὁ γνωστότατος ἐν Βερολίῳ ἱατρὸς Σπάλδιγγ (Dr Spalding) ἐκάθητο εἰς τὸ σπουδαστήριον αὐτοῦ γράφων ἀπόδειξιν τινὰ πρὸς παραλαβὴν χρημάτων, ἀφ' οὗ δ' ἔγραψε δύο λέξεις ἀπώλεσεν αἰφνης ἐν ροπῇ ὀφθαλμοῦ πᾶσαν περὶ τῆς σημασίας αὐτῶν αἰσθησιν. Προσεπάθει νὰ ἐξακολουθήσῃ γράφων ἀλλ' ἐλησιμόνησε τὴν ἐννοιαν καὶ τὴν σημασίαν τῶν λέξεων, ἃς προϋτίθετο νὰ γράψῃ καὶ ἐπὶ τέλους ἐν ἀπελπισίᾳ ὧν, ἔρ-

ριψε κατὰ γῆς τὸν κάλαμον καὶ ἐδοκίμασε νὰ ὁμιλήσῃ· ἀλλὰ παρετήρησεν ὅτι ἡδύνατο νὰ προσφέρῃ λέξεις μόνον μονοσυλλάβους. "Ἀναρρώσας εὐτυχῶς ἐν τὸς ὀλίγου ὁ ἱατρὸς Σπάλδιγγ λέγει ὅτι ἐξηκολούθει νὰ σκέπτηται ὡς καὶ πρότερον, ἀλλ' ἡμέλησε νὰ εἴπῃ ἡμῖν ἐὰν ἐσκέπτετο διὰ λέξεων, ἃς οὔτε νὰ προσφέρῃ οὔτε νὰ γράψῃ ἡδύνατο.

Γάλλος τις ἱατρὸς καθήμενος εἰς τὸ δωμάτιον αὐτοῦ ἀνεγίνωσκε τὸν Λαμαρτῖνον, ὅτε αἰφνης ἡ σημασία τῶν ἐπὶ τῆς σελίδος τετυπωμένων λέξεων ἐξ ὁλοκλήρου ἐγκατέλειπε τὸν νῦν αὐτοῦ. "Ἐντρομος γενόμενος προσεπάθησε πᾶσιν δυνάμει νὰ φωνάξῃ πρὸς βοήθειαν, ἐνόησεν ὁμῶς ὅτι ἦτο δεδουλευμένος τὴν γλῶσσαν· ἐφ' ᾧ φωνηθεὶς παραλυσίαν τῶν μελῶν, ἤρχισε νὰ κινῇ τὰ ἄκρα αὐτοῦ, ἀλλ' εἶρεν αὐτὰ καλῶς ἔχοντα. Κατόπιν ἐδοκίμασε νὰ γράψῃ, ἀλλ' ἡ πρὸς τοῦτο δύναμις τῷ ἔλλειπεν, Ἐν τῷ μεταξύ μετεχειρίζετο τὴν ἐπιστημονικὴν αὐτοῦ γνώσιν προσπαθὼν νὰ ἐξεύρῃ τὴν πιθανὴν αἰτίαν τοῦ δυστυχήματος· προσκληθέντος δὲ ἱατροῦ ὑπέδειξεν αὐτῷ διὰ νευμάτων ὅτι ἐπεθύμει ἵνα ὑποστῇ φλεβοτομίαν. Μόλις ἐγένετο τοῦτο καὶ ἀνέλαβεν· ἐν τῇ ἐκθέσει ὁμῶς τοῦ παθήματος αὐτοῦ, ἣν ἀφῆκε, δὲν ἀναφέρει δυστυχῶς τίνι τρόπῳ ἐσκέπτετο, ἐὰν δηλ. μετὰ λέξεων κυρίων δηλωτικῶν τοῦ πράγματος, ὅπερ ἔβλεπεν ἢ ἐνόει, ἢ ἄνευ λέξεων.

ΕΡΜΙΟΝΗ ΛΑΖΑΡΙΔΟΥ

## MANNA.

Ξερή, σὰ μαραμένον κλῆμα.  
ἡ μαυροφόρα ἡ Κερὰ  
στέκει κοντὰ στὸ μαρμαρᾶ,  
ποῦ πελεκίει μὲ τέχνη, μνῆμα  
στὴν πεθαμένη της χαρά.

Τὴν πεθαμένη της τὴν κόρη  
τὴ βλέπει πέτρα σκαλιστή,  
ὅπως ὀλίγο πρὶ σβυστῇ,  
πρὶ νὰ τὴ σβύσῃ ἀγριοθόρι  
στὴν ἀγκαλιά της τὴ ζεστή.

— "Ἀλήθεια, ἡ τέχνη σου μεγάλη  
νὰ ζωντανέψῃς τὴ νεκρή,  
"ἀλήθεια, βλέπω ἀπ' ἀντικρὺ  
"μ' ὅλα τὰ περισσά της κάλλη,  
"τὴ χάϊδω μου τὴ μικρή. .

— "Τάχα τῆς τέχνης σου τὰ μέτρα  
— Κι' ἔτσι τῆς σβύνει· ἡ φωνή —  
"καὶ τὴν καρδιά μου ποῦ πονεῖ,  
"κάνουν καὶ τὴν καρδιά μου πέτρα  
"Τὸν πόνο της νὰ λησιμονῇ ;"